

Academische Werkplaats Transformatie Jeugd Utrecht

Armoede en schulden: op weg naar een integrale aanpak

ACHTERGROND

Verkennd **praktijkgericht onderzoek** naar de gevolgen voor kinderen/gezinnen en de rol van de jeugdprofessionals in de ondersteuning. **Betrokken partners:** Jeugdgezondheidszorg, Lokalis en Youké. Het onderzoek is uitgevoerd binnen de Academische Werkplaats Jeugd Utrecht door M. W. A. Odekerken, A. Sarti, L. Blokland en F. Sondeijker. Uitgevoerd door Hogeschool Utrecht Lectoraat Jeugd en Verwey-Jonker Instituut.

Centrale vraagstelling:

Wat zijn de belangrijkste inzichten uit de literatuur over de gevolgen van armoede op kinderen (in de leeftijd van 0-18 jaar) en hoe kan deze kennis concreet worden vertaald naar de alledaagse praktijk van jeugdprofessionals?

ONDERZOEKSAANPAK

UITKOMSTEN DESKRESEARCH

De gevolgen van armoede voor kinderen:

- Opgroeien in armoede heeft invloed op het welbevinden van kinderen
- Armoede heeft invloed op de maatschappelijke deelname van kinderen (bv. sport)
- Schaarste en stress voor het gezin
- Invloed van stress op de ontwikkeling van kinderen
- Intergenerationele armoede

Succesvolle interventies:

- > Signaleringsinstrumenten, bijv. MESIS
- > Outreachende benadering bij vroegsignalering
- > Mobility mentoring en motiverende gespreksvoering
- > Opvoedingsondersteuning in brede zin
- > Empowerment en de rol van de sociale professional

AANBEVELINGEN

- **Informatievoorziening** en kennisdeling jeugdprofessionals (handelingsbekwaamheid)
- **Praten met cliënten** over armoede en schulden met behulp van methodieken/instrumenten
- **Signalerende rol** van jeugdprofessionals verder uitwerken
- Jeugdprofessionals bekend maken met **het aanbod** (regelingen en voorzieningen)
- (Landelijke) **regievoering bij armoede en schulden** als integraal vraagstuk
- **Samenwerking ketenpartners** (scholen, huisarts etc.) optimaliseren
- **Bewustwording en draagvlak creëren** onder jeugdprofessionals en ketenpartners om armoede en schulden aan te pakken

UITKOMSTEN KWALITATIEF VERKENNEND ONDERZOEK

Wat maken jeugdprofessionals in de praktijk mee?

- Multiproblematiek (armoede in brede zin, in relatie tot problemen op andere levensdomeinen)
- Gezinnen in vicieuze cirkel
- Er heerst schaamte en taboe
- Armoede is soms een vanzelfsprekendheid geworden
- Klachten en spanningen in een gezin
- Basisvoorzieningen worden niet/onvoldoende benut (zoals tandarts)
- Materieel/sociaal gebrek door armoede

Aspecten die verbetering behoeven volgens de jeugdprofessionals:

- > Aandacht voor specifieke groepen (bv. ook de overgang van 18- naar 18+)
- > Kennis over en afstemming van vraag en aanbod van voorzieningen
- > Kennis over geld en financiën onder jeugdprofessionals
- > Praten over armoede: **hoe maak je het bespreekbaar?**
- > Huidige organisatieklimaat
- > Verbinding tussen financiële ondersteuning en opvoedondersteuning
- > Integrale aanpak
- > Het creëren van maatwerk

- In samenwerking met gemeenten **beleid opstellen** met de focus op vroegsignalering en een integrale aanpak
- **Praktijkgericht onderzoek:** ontwikkelproject met jeugdprofessionals en ketenpartners

